

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2241/2019
12.09.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и др Илије Зиндовића, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Драгица Говедарица, адвокат из ..., против тужених ББ, чији је пуномоћник Весна Станимировић адвокат из ..., и ВВ, ради исплате накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2333/18 од 21.02.2019. године, у седници већа одржаној 12.09.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2333/18 од 21.02.2019. године тако што се одбијају као неосноване жалбе тужених и потврђује пресуда Основног суда у Крагујевцу П1 548/17 од 13.12.2017. године у ставу првом, другом, четвртном, петом и седмом изреке.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужени да тужиоцу солидарно накнаде трошкове ревизијског поступка у износу од 101.750,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема пресуде, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде па до дана коначне исплате.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог ББ за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу П1 548/17 од 13.12.2017. године, ставом првим изреке, обавезани су тужени да тужиоцу на име неисплаћених накнада за исхрану у току рада у периоду од 01.03.2014. године до 01.08.2015. године солидарно исплате појединачне месечне износе наведене у том ставу изреке са припадајућом законском затезном каматом. Ставом другим изреке је обавезан тужени ВВ да тужиоцу на име неисплаћених накнада за исхрану у току рада у периоду од 01.08.2015. године до 26.12.2016. године исплати појединачне месечне износе наведене у том ставу изреке са припадајућом законском затезном каматом. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражио да се обавезе тужени ББ да тужиоцу на име неисплаћених накнада за исхрану у току рада у периоду од 01.08.2015. године до 26.12.2016. године исплати појединачне месечне износе наведене у том ставу изреке са припадајућом

законском затезном каматом. Ставом четвртим изреке, обавезани су тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора солидарно исплате за период од 01.03.2014. године до 31.12.2014. године износ од 41.892,66 динара са законском затезном каматом почев од 01.01.2015. године до исплате, а за период од 01.01.2015. године до 01.08.2015. године износ од 30.032,92 динара са законском затезном каматом почев од 01.01.2016. године до исплате. Ставом петим изреке, обавезан је тужени ВВ да тужиоцу на име накнаде трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора исплати за период од 01.08.2015. године до 31.12.2015. године износ од 21.452,08 динара са законском затезном каматом почев од 01.01.2016. године до исплате, а за период од 01.01.2016. године до 31.12.2016. године износ од 52.870,18 динара, са законском затезном каматом почев од 01.01.2017. године до исплате. Ставом шестим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражио да се обавезе тужени ББ да тужиоцу на име накнаде трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора исплати за период од 01.08.2015. године до 31.12.2015. године износ од 21.452,08 динара са законском затезном каматом почев од 01.01.2016. године до исплате, а за период од 01.01.2016. године до 31.12.2016. године износ од 52.870,18 динара, са законском затезном каматом почев од 01.01.2017. године до исплате. Ставом седмим изреке, обавезани су тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка солидарно исплате износ до 69.854,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности одлуке до исплате.

Апелациони суд у Крагујевцу је пресудом Гж1 2333/18 од 21.02.2019. године, ставом првим изреке, преиначио првостепену пресуду у ставу првом, другом, четвртом, петом и седмом изреке тако што је: 1.) одбио као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезу тужени да му на име неисплаћених накнада трошкова за исхрану у току рада за период од 01.03.2014. године до 01.08.2015. године солидарно исплате појединачне месечне новчане износе са законском затезном каматом на сваки почев од доспелости до исплате, све ближе наведено у том ставу изреке; 2.) одбио као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени ВВ да тужиоцу на име накнаде трошкова за исхрану у току рада за период од 01.08.2015. године до 26.12.2016. године исплати појединачне месечне новчане износе са законском затезном каматом на сваки почев од доспелости до исплате, све ближе наведено у том ставу изреке; 3.) одбио као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезу тужени да му на име накнаде трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора солидарно исплате за период од 01.03.2014. године до 31.12.2014. године износ од 41.892,66 динара са законском затезном каматом почев од 01.01.2015. године до исплате, а за период од 01.01.2015. године до 01.08.2015. године износ од 30.032,92 динара са законском затезном каматом почев од 01.01.2016. године до исплате; 4.) одбио као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени ВВ да тужиоцу на име накнаде трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора исплати за период од 01.08.2015. године до 31.12.2015. године износ од 21.452,08 динара са законском затезном каматом почев од 01.01.2016. године до исплате, а за период од 01.01.2016. године до 31.12.2016. године износ од 52.870,18 динара са законском затезном каматом почев од 01.01.2017. године до исплате; 5.) и обавезао тужиоца

да туженом ВВ на име трошкова парничног поступка исплати износ од 17.950,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено, преко пуномоћника, изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Тужени ББ је поднео одговор на ревизију тужиоца.

Испитујући побијену пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14 и 87/18 – у даљем тексту: ЗПП), Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку доношења побијене пресуде нема битне повреде из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Тужилац тужбом поднетом 07.04.2017. године потражује накнаду због неисплаћеног регреса за годишњи одмор и накнаду трошкова за исхрану у току рада за тражени период. Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог ББ, да би након статусних промена код тог туженог, дана 13.08.2015. године примио обавештење од 03.08.2015. године о преносу његовог уговора о раду на туженог ВВ и исто прихватио. У истом је наведено да ће тужилац код послодавца следбеника остваривати иста права и обавезе која је имао код послодавца претходника, у складу са Колективним уговором за ББ. Тужиоцу је престао радни однос код туженог ВВ на основу решења тог туженог о отказу уговора о раду од 08.12.2016. године којим је утврђено да је престала потреба за његовим радом са даном 26.12.2016. године уз утврђење отпремнине од 1.066.611,00 динара. Тужиоцу није исплаћивана накнада за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора почев од 2003. године до престанка радног односа.

Првостепени суд је усвојио тужбени захтев применом члана 118. став 1. тачка 5. и 6. Закона о раду утврђујући висину накнаде на основу налаза и мишљења судског вештака који је накнаду обрачунао применом критеријума из претходног Колективног уговора (послодавца претходника) и на основу расположиве документације.

Одлучујући о жалбама тужених, другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев за накнаду трошкова исхране у току рада и за исплату регреса за годишњи одмор, са образложењем да је тужиоцу накнада по оба основа исплаћена у складу са одредбом члана 118. став 1. тачка 5. и 6. Закона о раду и одредбама Анекса Колективног уговора и Колективног уговора из 2015. године истичући да се право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и по основу регреса за коришћење годишњег одмора остварује у складу са општим актом и уговором о раду. По ставу нижестепеног суда, наведене накнаде не морају бити номинално изражене у одлуци послодавца што проистиче

и из одлуке Уставног суда по уставној жалби којом приликом је оцењена уставност и законитост Закона о платама у државним органима и јавним службама у делу којим је прописано да коефицијент садржи накнаду за топли оброк и регрес.

Имајући у виду наведено, правилно је указивање тужиоца у ревизији на погрешну примену материјалног права.

Законом о раду предвиђено је право запосленог на накнаду трошкова у вези са радом. Законом о изменама и допунама Закона о раду („Службени гласник РС”, бр.61/05), који се примењује од 01.01.2006. године, предвиђено је и право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора (члан 118. тачка 5. и 6.), који морају бити исказани у обрачунској листи за све запослене. Анексом Колективног уговора туженог („Сл. Гласник РС“, бр. 4/06) одредбом члана 2. измењен је члан 57. Колективног уговора, па је предвиђено да запослени има право на зараду која се састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, примања за исхрану у току рада и примања за регрес за коришћење годишњег одмора. Одредбом члана 5. став 1. Анекса измењена је и одредба члана 61. па је одређена вредност радног часа за обрачун и исплату зарада за јануар-јун 2006. године у висини од 53,50 динара, а за период јул-децембар 2006. године од 56,00 динара. Чланом 5. став 6. Анекса прописано је да у вредност једног радног часа из става 1. и 2. овог члана укључена је и вредност за исхрану у току рада и вредност 1/12 накнаде регреса за годишњи одмор сведена на један радни час. Из оваквог утврђења вредности радног часа не може се утврдити који износ представља накнаду за трошкове исхране и регреса за коришћење годишњег одмора, јер исти нису исказани у номиналним износима.

Како је почев од 01.01.2006. године запосленима дато право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора, послодавцима је остављена могућност да својим актом утврде висину тих накнада који могу бити већи или мањи од накнада предвиђених Општим колективним уговором. Притом, висина ових накнада мора бити одређена линеарно за све запослене, односно ови трошкови морају бити исплаћени свим запосленима у истом износу, без обзира на стручну спрему, звање и радно место. У конкретном случају тужени у току поступка нису доставили суду одлуку о висини ових накнада, као ни судском вештаку ради израде налаза и мишљења, из чега се основано може закључити да одлуку нису ни донели. То не искључује право тужиоца на исплату ових накнада. Не може се прихватити да су запосленима, па и тужиоцу, ови трошкови исплаћени кроз висину цене рада, с обзиром да се тужени нису изјаснили о њиховој висини, нити је износ накнаде за регрес и трошкова за исхрану у току рада номинално исказао у платној листи тужиоца, како је то предвиђено Законом о раду. На основу изнетог, могло би се закључити да су тужени у погледу исплате наведених накнада, законске одредбе примењивали на штету тужиоца. Обзиром да Анекс колективног уговора туженог не садржи конкретну регулативу која утврђује висину ових накнада, тужилац може потраживати накнаду у нето износу према параметрима из ранијег Колективног уговора. Тужилац је тужбени захтев поставио у висини износа накнаде за исхрану

у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора утврђених на основу налаза и мишљења вештака, применом наведених параметара. Стога је овако постављени тужбени захтев основан.

На основу изложеног, применом члана 416. став 1. ЗПП Врховни касациони суд је преиначио другостепену пресуду тако што је одбио жалбе тужених и потврдио првостепену пресуду у делу којим је тужбени захтев усвојен, а тужени солидарно обавезани да тужиоцу накнаде трошкове парничног поступка.

Тужиоцу који је успео са ревизијом, сагласно одредбама члана 153, 154. и 163. ЗПП и важећој Адвокатској и Судској тарифи досуђени су трошкови ревизијског поступка у износу од 101.750,00 динара и то за састав ревизије (12.000,00 динара), таксу за ревизију (35.900,00 динара) и таксу за ревизијску пресуду (53.850,00), са законском затезном каматом почев од извршности одлуке до исплате.

Одлука о трошковима поступка по ревизији садржана у ставу трећем изреке, донета је на основу члана 165. став 1. у вези са чланом 153. став 1. ЗПП. Тужени ББ није успео у овом поступку, па зато нема право на накнаду трошкова поступка по ревизији.

**Председник већа – судија
Бранислава Апостоловић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић